

© Michel Gunther / WWF

Риболовът на Турция, Украйна и Грузия в Черно море

Черноморската
екосистема е под
сериозен натиск от
свръхулова,
инвазивните видове
и замърсяването

Факти

9 черноморски вида
се считат за
критично
застрашениⁱ

Екосистемите в Черно море са подложени на нарастващ натиск през последните десетилетия. Техният упадък е свързан с прекомерната експлоатация на ресурсите в рамките на изминалия половин век. **Свръхуловът, замърсяването, инвазивните видове, съпътстващият улов на морски бозайници, нерегламентираният, незаконният и нерегулираният (ННН) риболов** – всичко това представлява заплаха не само за естествената среда, но и за икономическото развитие на крайбрежните държави. От тях три са развиващи се.

Правителствата трябва да преодолеят някои ключови предизвикателства, за да се възстанови устойчивостта на морската среда в Черно море. Политическата ситуация между крайбрежните държави е динамична и противоречива. Основни черноморски райони са силно оспорвани територии – Крим и Абхазия – и данните от техните риболовни дейности не са достъпни. **Рибните запаси в Черно море се приемат за споделени между крайбрежните държавите.** Генералната комисия по рибарството за Средиземно море е регионалната организация, която отговаря за опазването и устойчивото потребление на живите морски ресурси в Средиземно и Черно море, но само България, Румъния и Турция членуват в нея. Приблизително **85% от рибните запаси в Черно море са жертва на свръхулов^v.**

Има ясна и спешна нужда от адекватна съвременна информация, оценки на рибните запаси и адаптивно управление на рибарството в целия черноморски басейн.

Най-активна в събирането на такива данни през последните десетилетия е **Турция**, която е и **доминираща в дивия улов в районаⁱ**. Турция е и основен риболовен партньор на останалите развиващи се страни в региона, като лови в украински и грузински води. **Близо 73% от турския морски улов се състои от малки пелагични риби, хванати предимно в Черно море.** Те се използват най-вече за **захранка** в аквакултурното производство. Турската риболовна индустрия е процъфтяваща, аквакултурният сектор непрекъснато увеличава своя обем и износ, с което приходите и заетостта също се увеличават. **По-голямата част от развъжданите видове се изнасят за Европейския съюз.** Това дава на ЕС изключителната възможност да стимулира по-устойчиво производство. Наръчници на WWF за избор на морска храна помагат на потребителите да разпознават и избират устойчиво риба и морски дарове.

Възможно е **18 000**
делфини и морски
свине да стават
жертва на
съпътстващ улов
всяка годинаⁱⁱ

Турският износ на
риба и морски дарове
към ЕС за 2015 г. е
оценен на **424**
милиона евроⁱⁱⁱ

Запасите от калкан,
мерлуза, барбун и
хамсия се считат за
върхоексплоатирани^{iv}

Контакти

Екатерина Войнова
+359885829886
evoynova@wwfdcp.bg

Препоръки

Подобно на Средиземно море, за Черно море ще бъде от голяма полза да действат единни рамки за управление както в страните членки на ЕС, така и в останалите черноморски държави, в съответствие с Политиката за управление на риболова, основаваща се на екосистемите. По този начин **екосистемите ще се възстановят и ще се гарантира хранителната сигурност и процъфтяващия поминък на местните жители.**

1. **Системна и последователна оценка на запасите** е от изключително значение, както и инвестиране в събиране и оценка на данни за улова. Надеждни такива са ключови за устойчиво управление на риболова, което би благоприятствало както рибарите, така и обществото.

Приоритизиране на усилията на всички правоприлагащи органи **да прекратят ННН риболов** – каквато е преобладаващата част от черноморския улов, може да доведе до значителни резултати. WWF препоръчва да се увеличат мониторингът и контролът върху всички флоти и плавателни съдове в района, независимо от техните специфични характеристики. Транс-граничното сътрудничество се е доказало като успешно в справянето с подобни проблеми на други места и трябва да се осъществи и в Черно море.

2. **Насърчаването на отговорен и устойчив риболов** е от съществено значение за региона. Това може да бъде постигнато чрез прилагането на следните подходи:

- Ограничаване на броя плавателни съдове в морето на ден;
- Ограничаване на броя дни в морето на плавателен съд (насърчаване на устойчиви практики и съоръжения);
- Пространствени и времеви забрани, особено в областите за размножаване и отрастване;
- Споделено управление на рибните запаси;
- Ограничения на количеството улов.

3. **Предприемане на технически мерки** за избягване на улов на риби, недостигнали полова зрялост. За да се гарантира устойчивостта на запасите, **минимален референтен размер** въз основа на полова зрялост и в съответствие с най-добрите научни становища, следва да бъде приет в Черно море за всички търговски видове.

4. **Вредни практики като изхвърлянето на нежелания съпътстващ улов трябва да бъдат прекратени** чрез насърчаване на мерки за селективност на улова, включително технически модификации на мрежите, така че да са снабдени с устройства за изключване на определени видове, както и **избягване на критични и чувствителни области**, особено по време на сезонните миграции.

5. **Изготвяне на мерки за намаляване на съпътстващия улов на китоподобни и създаване на адекватна програма за мониторинг** на въздействието на съпътстващия улов върху популациите на китоподобни в Черно море.

Научете повече за проекта, устойчивата морска храна и препоръките на WWF на: www.fishforward.eu

ⁱ Hammond, P.S. et al. The IUCN Red List of Threatened Species. 2008.

ⁱⁱ Birkun, A. et al. Studies for Carrying Out the Common Fisheries Policy: Adverse Fisheries Impacts on Cetacean Populations in the Black Sea. Final report to the European Commission, 2014, p. 313.

ⁱⁱⁱ European Commission 2016. European Union, Trade in goods with Turkey. http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113456.pdf

^{iv} FAO. The State of World Fisheries and Aquaculture. Rome: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, 2016.

^v FAO; General Fisheries Commission for the Mediterranean. The State of Mediterranean and Black Sea Fisheries. Rome: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, 2016.

^{vi} FAO; General Fisheries Commission for the Mediterranean. The State of Mediterranean and Black Sea Fisheries. Rome: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, 2016 p.25